

Fundador del grup cristià i catalanista CC, va tenir gran influència en personatges com Jordi Pujol i Joan Reventós

Redacció
BARCELONA

Mor el mestre de polítics Raimon Galí

L'antropòleg i escriptor Raimon Galí va morir ahir a l'Hospital Clínic de Barcelona, als 88 anys, víctima d'una pneumònia. El sepeli es farà demà dis-sabte a Santa Maria del Mar a les 11 del matí.

Fill del pedagog Alexandre Galí, Raimon Galí ha estat un personatge controvertit, tant per la seva actuació durant la Guerra Civil, amb la defensa d'un exèrcit català, com per la tasca pedagògica feta en tornar de l'exili, l'any 1948, que va resultar de gran transcendència. Entre altres raons, perquè va participar decisivament en la fundació del grup nacionalista cristià CC, que ha influït en la història recent de Catalunya, especialment pel mestratge que va exercir sobre personatges clau de la Transició, com Jordi Pujol i Joan Reventós, entre altres. Una Transició que ell va criticar durament en els darrers anys de la seva vida per haver-se realitzat sense ruptura, tal com ho va remarcar en el seu últim llibre *Memòries*, presentat l'octubre passat.

Fill del pedagog Alexandre Galí, va entrar en política dirigint la Federació Nacional d'Estudiants de Catalunya (FNEC). Nacionalista convençut, va lluitar en el front d'Oscà com a oficial d'artilleria de l'Exèrcit de Catalunya per integrar-se després a l'estat major de l'exèrcit republicà en la Batalla de l'Ebre. Perduda la Guerra Civil, es va haver d'exi-

Raimon Galí el 5 d'octubre de l'any passat, quan va presentar el seu llibre 'Memòries'

XAVIER CARRION

liar a Mèxic, on va participar en l'edició dels *Quaderns de l'Exili*, que defensaven la incorporació de Catalunya a la Segona Guerra Mundial. Va ser a l'exili de Mèxic on es va formar com a antropòleg i el 1948 va tornar a Catalunya. Ja instal·lat aquí, va treballar intensament amb mossèn Batlle per impulsar l'escoltisme i el grup nacionalista i cristià CC.

Tota la vida i el pensament de Raimon Galí es concentra en la seva monumental obra de més de 4.000 pàgines *Signes de contradicció*, on explica en primera persona la seva percepció sobre les grans esperances, fracassos i resistències de què és capaç el poble de Catalunya.

Un retaule que s'inicia amb *La Catalunya d'en Prat de la Riba*, publicat el 1985, de gran senti-

ment patriòtic, en què defensa el lligam carnal dels homes "amb la nostra nissaga, amb la nostra cultura, amb la nostra pàtria". A *La Catalunya de Macià*, publicat el 2001, descriu i interpreta l'onada de conviccions i aspiracions que des de tots els sectors de la societat catalana es van projectar per aconseguir un país en plenitud. El gran trasbals de Catalunya el juliol

del 1936 queda reflectit a *Aixecament i revolta* (1999), quan Galí s'incorpora a l'Escola de Guerra de la Generalitat amb el sentiment que per defensar-se Catalunya havia de tenir un exèrcit propi. Precisament, *L'Exèrcit de Catalunya* (1991) és el títol del quart volum en què reflecteix com aquest ideal va ser boicotejat i destruït per Madrid. Però en el llibre segueix proporcionant experiències directes d'aquella guerra tot defensant que hi ha moments "que la salvació del país no és possible més que en un refermament del sentiment de l'honor per damunt de tot arranjament pràctic".

A *El X Cos de l'Exèrcit i la caiguda d'Aragó* (1994) relata la guerra en directe i afirma que tot se n'ha anat en orris perquè no es va poder implantar el catalanisme de Macià, "atent al poble, a la classe obrera i a una possible nova Espanya on la dignitat del català fos salvaguarda". En *L'Ebre i la caiguda de Catalunya* (1996) relata els moments durs de la derrota i la sortida a l'exili amb l'arribada al camp de concentració de Sant Cebrià.

A les *Memòries*, presentades l'octubre passat, hi explica accions sorprenents, com el contacte que van mantenir els joves de la FNEC abans de la guerra amb José Antonio i altres falangistes per intentar un pacte de no-agressió. O la trobada amb Manuel Fraga, el 1961, quan encara no era ministre i "volia prendre el pols de la realitat". També explica el seu distanciament de Josep Benet i remarca l'amistat que va mantenir sempre amb els companys de batalla de la CNT.

Unes *Memòries* que va presentar Jordi Pujol, que el va reivindicar com a "mestre dels polítics catalans que van viure en la postguerra".

EL COMENTARI

● Per tal de comprendre la vida d'en Raimon Galí com un destí cal comprendre com es cargolen amb el pas del temps la seva vocació de cap militar i la d'historiador, i finalment, la d'escriptor. La seva primitiva vocació militar fou primerament sacrificada en la obediència filial en profit dels estudis de Filosofia i Lletres a la primera Universitat Autònoma de Barcelona. Un cop recuperada durant la Guerra Civil a l'Escola de Guerra aquesta vocació militar fou servida al front en defensa de la República Espanyola. I també fou continuada en la idea-matriu dels *Quaderns de l'Exili*, que era la de formar una unitat militar per tal de combatre amb els aliats sota bandera catalana contra el nazisme. Aquesta primera vocació fou complementada amb els seus estudis d'història i d'antropologia a l'exili mexicà. Finalment, en la primera resistència catalana contra el franquisme també podem descriure un ersatz de la milícia en la seva funció de cap a l'escol-

tisme i al CC implicada ara en una funció de mestre i orientador de vocacions realitzada sempre atípicament, això és, al marge de les institucions universitàries. I més finalment, durant els anys vuitanta i noranta del passat segle, per sort cada cop més unificades es deixen discernir, però, la funció d'orientador de camins personals i d'iniciatives dels més joves junt amb la cada cop més intensa dedicació a l'escriptura.

Un dels aspectes més maltractats per la frivolitat ambiental de l'obra

de Raimon Galí és la seva apel·lació al sentit de l'honor. Aquesta densa exigència de no fer malbé amb les nostres febleses i claudicacions la bellesa del món. Raimon Galí ho va viure i ho va glossar amb les seves memòries. Si es repassen repetidament les planes dels volums de *Signe de contradicció*, un s'adona que força del seu missatge arrencava del seu sentit agraït de la bellesa. Ho explica a *La Catalunya d'en Prat*, quan s'ha aixecat de nen encara a contemplar una sortida de sol diu senzillament:

Mestre de l'honor d'un poble

JORDI SALES

"El que havia vist amb els meus ulls era la bellesa inexpressable del món, lligada amb el fet de la meua vida que en formava part". D'aquí deriva el seu concepte central del seu patriotisme, la figura del "pont espiritual dels mediterranis" (Coma-ruga, 1984). Aquest pont ho és entre el goig de viure en la joia i la festa com una riba, i la tragèdia i duresa de la vida per l'altra. L'arc d'aquest pont és sostingut per la virtut com heroisme fet cultura en el sentiment de l'honor i el coratge habitual de defensar el patrimoni comú. El fil roig de l'esforç de Raimon Galí ha estat el seu lligam amb la bellesa del món, el destí d'un poble i l'honor d'una generació. La seva lliçó ha estat i serà fecunda en el temps més amagat que el de les actualitats que no sempre li foren favorables, el temps de les persones, dones i homes que ell ajuda a orientar-se en l'agraïment per la bellesa rebuda en un poble en el qual "Déu va passar-hi en primavera i tot cantava al seu pas".